

րուստն էր՝ 5 սպանւած 22 վիրաւոր: Գրեթէ մինչև Օլթի, ամբողջ տարածութիւնը անցաւ հայերի ձեռքը:

Չանդիրասարից յետոյ կազմակերւեց և իրականացւեց նաև Բէոյիւք Վեդիի գրաւումը: Այնտեղ թշնամին ունէր մօտ 3000 կուռղ, 3 թնդանօթ, 9 զնդացիք և առատ փամփուշտ: Ընդհանուր հրամանատար էր թիւրք սպայ Մուստաֆա բէյը:

Հայերը հանեցին 26 վաշտ հետևակ, 7 հարիւրեակ ձիաւոր, 16 թնդանօթ, 1 դրահազնացք, կամաւորական խմբեր: Ընդհանուր հրամանատարն էր զօր. Շելիովնիկեանը:

Կռիւնները զարգացան հետևեալ ձևով*):

«Յուլիս 10-ին երեկոյեան մեր զօրամասերը Ղամարլուից ու Նոր-Բայազէտից յարձակման դիմեցին Բէոյիւք-Վեդի գիւղը գրաւելու նպատակով: Յուլիս 11-ին, Ղամարլուի ուղղութեամբ, յամառ կռիւններից յետոյ, դրաւեցին Կարայեազ, Ջաթղուան, Ալի Մամեդ, Ենգիջա, Կոթուդ Աղասի, Բէգլու և Ներքին Կարաբաղյայր գիւղերը: Բէոյիւք-Վեդիից հիւսիս մի վերստ հեռաւորութեան վրա՝ Գեաւուր Ղալասի լեռան մօտ մենք հանդիպեցինք թուրքերի կողմից յուսահատ դիմադրութեան. Նոր-Բայազէտի ուղղութեամբ, յուլ. 11-ի երեկոյեան, մենք գրաւեցինք Աղքիլիսա, Մաղիւկ, Գեուլ, Ջիլին, Մոզլիւ, Ջազին, Գերմանիս, Դոննազ գիւղերը: Մուլթի ընկնելուց յետոյ, երեկոյեան ժամը 9-ին, Գեաւուր Ղալասի լեռան կողմից թուրքերը դիմեցին հակադարձակման, բայց շուրջ դնդի հանդիպակաց գրոհով յետ չարտւեցին: Նահանջողներին հետապնդելով՝ երկրորդ դունդը, տաք սխնամարտից յետոյ, գրաւեց Գեաւուր Ղալասի սարը, ուր թուրքերը թողեցին բազմաթիւ սպանւածներ և մի Մաքսիմ գնդացիք:

Յուլ. 12-ին, առաւօտեան ժամը 5-ից 25 րոպէ անցած մեր զօրամասերը մտան Բէոյիւք-Վեդի:

Թուրքերը փախչում են Դաւալու Ջինջիլիլի վրայով»:

Բէոյիւք-Վեդիում հայերի ձեռքը անցաւ 1 թնդանօթ, մի քանի գնդացիք, ուումը ու փամփուշտ, ուտելիք: Նոյն օրը երեկոյեան դրաւեց Դաւալուն, այս Գայլի Դրունքը, և վերականգնեց երկաթուղային հաղորդակցութիւնը Ղամարլուի հետ: Միաժամանակ զործողութիւններ էին կատարում և Դարալազեազից, և յուլ. 16ի երեկոյեան մեր զօրքերը գրաւել էին արդէն Արաքս—Աղ—Ահմեդ գիւղ—Ղուչչի—Դեմուրչի—Բաշ—Նորաչէն—Ուլիա—Նորաչէն—Ախուր գիծը: Ամէն տեղ, ուր երևում էին հայերը, թուրքերը թողնում և խուճապով փախչում էին:

Բէոյիւք-Վեդիի կռիւներում սպանւեցին 15 սպաներ ու գինուրներ, որոնց հանդիսաւոր թաղումը տեղի ունեցաւ Երևանում, յուլ. 13-ին: Չանդիրասարի ու Բէոյիւք-Վեդիի մաքրագործումը աննկարագրելի ցնծութիւն առաջ բերեց Հայաստանի բոլոր կողմերում:

Յուլ. 16-ին, հայկական զօրքերի յառաջխաղացումը կանգնեցւեց, որովհետև Նախիջևանի Մահմետական Ազգային Սորհուրդը պատգամաւո-

*) Հայաստանի Գլխ. Սպայակոյտի յուլ. 12 հազորագրութիւնը: